
Załącznik do uchwały Nr 220/XXX/2014
Rady Gminy Świercze z dnia 27 marca 2014 r.

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU
GMINY ŚWIERCZE**

NA LATA 2013 - 2032

SPIS TREŚCI

	Strona
1. Wstęp	3
2. Podstawy prawne	4
3. Ogólne informacje o Gminie Świercze	5
4. Obowiązki samorządu gminnego	5
5. Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości	6
6. Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest	6
7. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest	8
8. Zaawansowanie prac związanych z usuwaniem azbestu w gminie Świercze	10
9. Cele i działania na lata 2013 – 2032	11
10. Okresowa aktualizacja Programu	12

1. Wstęp

Azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W związku z tym powstało wiele regulacji prawnych zakazujących stosowania i produkcji wyrobów zawierających ten składnik, a także nakazujących usunięcie wyrobów obecnie użytkowanych.

15 marca 2010 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej przyjęła *Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*. Dokument ten utrzymuje cele przyjętego przez Radę Ministrów 14 maja 2002 r. *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Określa on również nowe zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu w okresie 23 lat, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m.in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Producenci płyt azbestowo-cementowych, stosowanych przede wszystkim jako pokrycia dachowe, określali czas użytkowania swoich wyrobów na około 30 lat, jak wynikało z doświadczeń w użytkowaniu płyt wytwarzanych powszechnie stosowaną tzw. moką metodą produkcji. Prawidłowo położone i zamontowane płyty, pomalowane farbą akrylową oraz regularnie konserwowane mogą być użytkowane ponad 30 lat, dlatego terminem docelowym realizacji Programu jest 31 grudnia 2032 r.

Odpady zawierające azbest powstają głównie w budownictwie podczas prowadzonych prac demontażowych, głównie w trakcie zmiany pokrycia dachowego oraz materiałów izolacyjnych i konstrukcyjnych, znajdują się również w częściach zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, okładzinach hamulcowych oraz jako odpady azbestowe z elektrolizy.

Celem opracowania programu usuwania azbestu dla gminy Świercze na lata 2013 - 2032 roku jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy.

Zakres programu obejmuje przyczyny i podstawy do konieczności przyjęcia programu, opis sytuacji związanej z obecnością azbestu na terenie gminy oraz plan działań naprawczych łącznie z ofertą pomocową gminy w stosunku do mieszkańców decydujących się na usunięcie szkodliwego materiału z pokryć dachowych. Pomoc ta ma na celu podwyższenie świadomości oraz powinna stanowić zachętę do podejmowania tego typu działań.

Szacuje się, że na terenie kraju w 2008 r. znajdowało się ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest, z których do 2013 roku usunięto ok. 4 mln ton. Dalsza realizacja Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu zakłada wycofanie w latach 2013–2022 około 5,1 mln ton, a w latach 2023–2032 około 5,4 mln ton odpadów azbestowych. Odpowiednio na terenie gminy Świercze w 2009 roku znajdowało się około 4300 ton, z tej ilości do 2013 roku usunięto 63 tony.

2. Podstawy prawne

Podstawą prawną wykonania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świercze na lata 2013 – 2032” jest obowiązek wynikający z *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* oraz przepisy szczegółowe zawarte w :

- Ustawie z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity: Dz. U z 2004 r. Nr 3, poz. 20 ze zm.);
- Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.);
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.);
- Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. Poz. 21);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1206);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przekładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1033);
- Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. z 2002 r. Nr 191, poz. 1595);
- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 217, poz. 1833 ze zm.);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. Poz. 523);
- Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1126);
- Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z dnia 2011 r. Nr 8, poz. 31);
- Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).

3. Ogólne informacje o Gminie Świercze

Gmina Świercze położona w zachodniej części powiatu pułtuskiego zajmuje 93,04 km² co stanowi 11,22 % ogólnej powierzchni powiatu. Gminę zamieszkuje 4 724 (stan na 31.12.2012 r.) mieszkańców, tj. 9,5 % ogólnej liczby powiatu (3 miejsce pod względem zaludnienia wśród 7 gmin powiatu) i ok. 0,1 % ludności województwa mazowieckiego. Gmina Świercze graniczy z 5 gminami: z gminą Gzy, Winnica (powiat pułtuski), Nasielsk (powiat nowodworski) oraz Nowe Miasto (powiat płoński) i Sońsk (powiat ciechanowski). W granicach gminy znajduje się 28 sołectw (Brodowo, Bruliny, Bylice, Chmielewo, Dziarno, Gaj, Gąsiorowo, Gąsiorówek, Godacze, Gołębie, Klukowo, Klukówek, Kosiorowo, Kościeszce, Kowalewice Nowe, Kowalewice Włościańskie, Ostrzeniewo, Prusinowice, Stpice, Strzegocin, Sulkowo, Świercze, Świercze-Siółki, Świerkowo, Świeszewko, Świeszewo, Wyrzyki, Wyrzyki-Pękale) Największą pod względem zaludnienia miejscowością są Świercze, które liczą 1086 mieszkańców. Gmina leży w zasięgu oddziaływania miast: Pułtуска odległość 25 km, Płońska – 26 km, Ciechanowa – 28 km i Nasielska – 9 km. Zewnętrzne komunikacyjne powiązania zapewniają drogi wojewódzkie nr 632 i 620 oraz magistralna linia kolejowa E - 65 relacji Warszawa – Gdańsk.

4. Obowiązki samorządu gminnego

W związku z ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U z 2004 r. nr 3 poz. 20 ze zm.), na terenie Polski wprowadzono zakaz produkcji, obrotu oraz wprowadzania na rynek wyrobów zawierających azbest. Także ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z zm.) kwalifikuje azbest do substancji stanowiących szczególne zagrożenie dla środowiska. Wprowadzenie do obrotu lub wykorzystanie wyrobów zawierających azbest jest zabronione. Dopuszcza się wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku.

W sposób szczegółowy określone są obowiązki organów administracji, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz wykonawców prac dokonujących demontażu, transportu i utylizacji azbestu.

Obowiązki gminy w zakresie problematyki azbestowej:

- zbieranie od właścicieli i zarządców nieruchomości informacji dotyczących miejsca, ilości i rodzaju zabudowanych wyrobów zawierających azbest oraz weryfikację i ewentualne sprawdzenie danych na terenie nieruchomości,
- przekazywanie danych zebranych w trakcie inwentaryzacji do marszałka województwa,
- organizowanie przeglądu nieruchomości na terenie gminy, pod kątem ujawnienia wyrobów zawierających azbest,
- opracowanie i aktualizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,

- pozyskiwanie środków na usuwanie wyrobów zawierających azbest dla mieszkańców gminy,
- motywowanie mieszkańców gminy do usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości,
- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,

współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

5. Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości na terenie których znajdują się wyroby zawierające azbest to :

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie nieruchomości,
- przegląd techniczny obiektów, urządzeń budowlanych lub instalacji przemysłowych w celu identyfikacji rodzaju azbestu wraz ze sporządzeniem „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” i przedłożeniem organowi nadzoru budowlanego,
- przekazywanie informacji o wynikach inwentaryzacji marszałkowi województwa (przedsiębiorcy) lub wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta (osoby fizyczne),
- zgłoszenie właściwemu organowi nadzoru budowlanego prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- oznakowanie miejsc, pomieszczeń, instalacji, urządzeń lub wyrobów zawierających azbest,
- podejmowanie decyzji o usunięciu azbestu, w pierwszej kolejności usuwanie wyrobów zakwalifikowanych do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia.

6. Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych zobowiązany jest do:

- izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
- ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
- umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”;
- zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,

- zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro,
- izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
- stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
- zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze,
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit,
- codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

Po wykonaniu prac, o których mowa powyżej, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi lub zarządcy nieruchomości pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Ponadto wykonawca pakuje i przygotowuje odpady azbestowe do transportu.

7. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest

W celu określenia ilości azbestu na terenie Gminy Świercze przeprowadzono inwentaryzację zasobów azbestu oraz wyrobów azbestowych na podstawie informacji złożonych przez właścicieli nieruchomości, tj. „Kart Informacji o Wyrobach Zawierających Azbest” zgodnych z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71.2004, poz. 649 ze zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31).

Właściciele sporządzali karty indywidualnie dla każdego obiektu budowlanego na którym zidentyfikowano produkty zawierające azbest. Karta zawiera informacje obejmujące:

- nazwa obiektu budowlanego, adres,
- wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko, adres,
- rodzaj zabudowy,
- numer obrębu i działki ewidencyjnej,
- nazwa, rodzaj wyrobu,
- ilość posiadanych wyrobów,
- stopień pilności,

Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie gminy określano zliczając ilość podaną w kartach w m^2 , następnie dane w m^2 zostały przeliczone na jednostki wagowe (kilogramy, tony) według współczynnika $16,5 \text{ kg/m}^2$ jest to wartość wyższa niż podawana w bazie azbestowej / 11 kg/m^2 / , gdyż jako pokrycie dachowe dominują w gminie ciężkie płyty eternitu grubofalistego.

Na podstawie danych uzyskanych z Kart informacji o wyrobach zawierających azbest określono całkowitą masę zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Świercze.

Na dzień 31.12. 2009 r. całkowita masa wyrobów zawierających azbest wyniosła **4300,868 Mg**.

Wykaz wyrobów azbestowych w Gminy Świercze /wg inwentaryzacji 2009 roku/

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Sołectwo	Jednostka miary	Ilość
1.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Brodowo	Mg	173,762
2.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Bruliny	Mg	48,329
3.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Bylice	Mg	116,705
4.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Chmielowo	Mg	240,389
5.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Dziarno	Mg	247,899
6.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Gaj	Mg	207,755
7.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Gąsiorowo	Mg	209,319
8.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Gąsiorówek	Mg	78,144
9.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Godacze	Mg	56,711
10.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Gołębie	Mg	154,836
11.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Klukowo	Mg	102,927
12.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Klukówek	Mg	9,24
13.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kosiorowo	Mg	371,829
14.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kościeszce	Mg	243,816
15.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kowalewice Nowe	Mg	135,927
16.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kowalewice Włociańskie	Mg	236,651
17.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Ostrzeniewo	Mg	146,735
18.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Wyrzyki-Pękale	Mg	30,096
19.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Prusinowice	Mg	165,503
20.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Stpice	Mg	65,274
21.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Strzegocin	Mg	221,1
22.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Sulkowo	Mg	211,794
23.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świercze	Mg	376,022
24.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świercze-Siółki	Mg	100,601
25.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świerkowo	Mg	72,311
	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świeszkowo	Mg	29,288
26.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świeszowo	Mg	51,398
27.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Wyrzyki	Mg	196,507
-	Razem	Gmina Świercze	Mg	4300,868

Priorytet usunięcia na podstawie Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71 poz. 649) ustalony został w skali trzystopniowej :

- I stopień pilności – wymagane pilne usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie,
- II stopień pilności 2 – wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku,
- III stopień pilności 3 – wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.

8. Zaawansowanie prac związanych z usuwaniem azbestu w gminie Świercze

Proces usuwania odpadów azbestowych trwa już od wielu lat, lecz mieszkańcy „na własną rękę” pozyskiwali środki na ten cel. W 2012 roku sytuacja uległa zmianie, ponieważ gmina dzięki środkom finansowym pozyskanym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie sfinansowała w 100% zadanie związane z demontażem, transportem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Dzięki temu działaniu w 2012 roku z terenu gminy usunięto 63.007 Mg wyrobów zawierających azbest.

Wykaz wyrobów azbestowych usuniętych z terenu gminy Świercze w latach 2009 - 2012

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Sołectwo	Jednostka miary	Ilość
1.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Bruliny	Mg	4,102
2.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Chmielowo	Mg	3,621
3.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Gąsiorowo	Mg	3,630
4.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Godacze	Mg	2,541
5.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Klukówek	Mg	12,414
6.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kosiorowo	Mg	2,64
7.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kościeszce	Mg	3,724
8.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Kowalewice Włociańskie	Mg	6,5
9.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Ostrzeniewo	Mg	8,242
10.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Świercze	Mg	13,283
11.	Płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste	Wyrzyki	Mg	2,310
-	Razem	Gmina Świercze	Mg	63,007

Trudno określić w jakim tempie będzie następował proces usuwania azbestu w naszej gminie. Od momentu wejścia w życie zakazu produkcji (wprowadzonego w 1997 roku) oraz zakazu wprowadzania na rynek wyrobów azbestowych (1999 roku) minęło stosunkowo nie wiele czasu. Zakłada się, że żywotność wyrobów zawierających azbest wynosi ok. 30 lat. Okres w którym wyroby te cieszyły się największym powodzeniem przypada na drugą połowę lat 70 i lata 80 XX w. Można przypuszczać, iż w skutek naturalnego zużycia materiałów i konieczność remontów powierzchni dachowych wzrastać będzie liczba inwestycji polegających na likwidacji i unieszkodliwianiu azbestu. Wzrost ten będzie bardziej widoczny w latach 2025 – 2032, gdy będzie zbliżał się graniczny okres dopuszczenia do użytkowania wyrobów zawierających azbest.

9. Cele i działania na lata 2013 - 2032

Znaczna większość dachów pokrytych wyrobami zawierającymi azbest w Gminie Świercze jest w stanie surowym (niezabezpieczone warstwą ochronną). Pokrycia azbestowe znajdują się w większości przypadków na terenie prywatnych posesji. Jak wynika z przeprowadzonej oceny wyroby zawierające azbest znajdujące się w budynkach na terenie gminy w przeważającej większości posiadają stopień pilności 3 (w przeciągu pięciu lat do ponownej oceny określającej czy ich stan się nie pogorszył). W celu przedłużenia użytkowania wyrobów zawierających azbest możliwa jest impregnacja lub pomalowanie. Dotyczy to tylko wyrobów, które są w dobrym stanie technicznym i których powierzchnia jest czysta. Są to mimo wszystko rozwiązania tymczasowe, gdyż jedynie przesuwają w czasie istniejący problem, nie rozwiązując go. Właściciel czy zarządca obiektów i urządzeń budowlanych z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest powinien dokonać ich przeglądu technicznego, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004r w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. 2004 Nr 71, poz. 649 z późn. zm.) oraz *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r w sprawie wymagań w zakresie wykorzystania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest* (Dz. U. 2010 Nr 8, poz. 31).

Podstawowym celem niniejszego Programu jest doprowadzenie do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świercze do dnia 31 grudnia 2032 roku, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel wypełnione zostanie zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku.

Wyznaczoną politykę usuwania wyrobów zawierających azbest należy przeprowadzić według harmonogramów stanowiących załącznik do niniejszego programu. Kolejne Harmonogramy będą wyznaczały zadania krótkoterminowe obejmujące okresy 4 kolejnych lat i podlegające aktualizacji po zakończeniu tego okresu.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Świercze zakłada realizację następujących zadań:

- 1) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest – inwentaryzacja została przeprowadzona.
- 2) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
- 3) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
- 4) Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych.
- 5) Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu.
- 6) Przeznaczenie części środków finansowych z budżetu Gminy na realizację Programu.
- 7) Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania osobom fizycznym.
- 8) Sukcesywne usuwanie wyrobów azbestowych w latach 2013 – 2032

10. Okresowa aktualizacja Programu

Program jest dokumentem żywym podlegającym aktualizacji. Wynika z obowiązku właścicieli, zarządców i użytkowników przedkładania corocznych informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania. Również konieczność aktualizacji planu powinna wynikać ze sporządzenia przez właścicieli, zarządców lub użytkowników wyrobów zawierających azbest oceny po 5 latach lub po roku, w zależności od stanu technicznego wyrobów.

Z uwagi na fakt, iż realizacja całościowa programu jest procesem długoterminowym należy brać pod uwagę potrzebę jego aktualizacji w celu dostosowania do zmieniających się warunków i wymogów prawnych, technicznych i technologicznych oraz finansowych. Niezbędna aktualizacja następować będzie w razie stwierdzenia niezgodności z w/w warunkami. Harmonogram powinien być aktualizowany nie rzadziej niż co 4 lata.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Wiesław Kesichi